

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
szkoły ponadpodstawowej,
język polski, liceum, technikum,
zakres podstawowy

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez RODN „WOM” w Rybniku

SCENARIUSZ 3 z 12

język polski, szkoła ponadpodstawowa

AUTOR: Mirela Szymczak

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:

uczniów liceum i technikum

PROWADZONYCH PRZEZ:

nauczyciela języka polskiego

TEMAT:

„Romantyczność” Adama Mickiewicza jako manifest programowy romantyków.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.
2. Kształtowanie dojrzałości intelektualnej, emocjonalnej i moralnej uczniów.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

1. Rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji; wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe.

2. Rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje.

METODY PRACY:

- pogadanka,
- praca z tekstem,
- ćwiczenia interaktywne z wykorzystaniem aplikacji cyfrowych.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer/tablet/smartfon z dostępem do Internetu,
- aplikacje do generowania ćwiczeń: *wordwall*, *wordclouds*,
- platforma Zintegrowana Platforma Edukacyjna <https://zpe.gov.pl/>.

PRZEWIDYWANY CZAS:

1 jednostka lekcyjna – trwająca 45 minut – w tym 15 minut pracy własnej ucznia – zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym nauczania zdalnego w szkołach.

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Instrukcja dla Nauczyciela oznaczona – N, dla ucznia – U.

Część 1) Przywitanie, wzajemne pozdrowienie. N: Po sprawdzeniu obecności spytaj uczniów, jak się dzisiaj czują fizycznie i psychicznie (samopoczucie).

Część 2) Czynności organizacyjne. Przedstawienie celów szczegółowych i ustalenie kryteriów sukcesu udziału w lekcji.

Uczennico i Uczniu – po dzisiejszej lekcji będziesz:

- na podstawie tekstu ballady „Romantyczność” Adama Mickiewicza rozumieć różnice między oświeceniową wiarą w rozum a romantycznym widzeniem świata;
- potrafił dostrzec w utworze elementy manifestu programowego;
- umiał wskazać w utworze cechy ballady.

Część 3) N: skorzystaj z aplikacji <https://www.wordclouds.com/>. Wygeneruj na swoim koncie zadanie – skojarzenia związane z romantyzmem. Wyślij uczniom link do zadania. Zapytaj uczniów o skojarzenia ze słowem „romantyzm”. Odwołaj się do

wcześniej omawianych tematów lekcji związanych z tą epoką. Uczniowie utworzą w tej aplikacji chmurę słów do terminu „romantyzm”. Dopytaj uczniów o skojarzenia, które mogą budzić wątpliwości. Przypomnij informacje na temat wydanych w 1822 roku „Ballad i romansów” – odwołaj się do materiałów zamieszczonych na platformie <https://zpe.gov.pl/a/wprowadzenie/DAPTOprbj>. Poproś uczniów, aby zapoznali się z krótką informacją na temat genezy utworu. Wyjaśnij, czym jest manifest programowy (tekst przedstawiający założenia programowe epoki, kierunku, grupy literackiej) .

Następnie prześlij uczniom linka do strony wolne lektury.pl, gdzie znajduje się tekst ballady „Romantyczność” A. Mickiewicza.

<https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/ballady-i-romanse-switez.html#m1189067678140> (dostęp 2.11.2021).

Potem zaproś uczniów do wysłuchania recytacji ballady „Romantyczność”

<https://www.youtube.com/watch?v=6SZX5TrxhgY> (dostęp 2.11.2021).

Część 4) N: Zapytaj uczniów o pierwsze wrażenia po wysłuchaniu utworu. Zwróć uwagę na motto, które występuje w balladzie. Przejdź do ćwiczenia nr 5 zamieszczonego na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej <https://zpe.gov.pl/a/sprawdz-sie/D1DorVS1n> (dostęp 2.11.2021).

U: wykonuje ćwiczenie i sprawdza swoje odpowiedzi na platformie.

N: Zapytaj uczniów o poprawne odpowiedzi. Wyjaśnij ewentualne wątpliwości.

Część 5) N: Poproś uczniów, aby opisali sytuację ukazaną w balladzie „Romantyczność”.

U: opisuje sytuację ukazaną w utworze, wymienia bohaterów i wydarzenia.

Część 6) N: Podziel uczniów na trzy grupy. Każda grupa ma za zadanie przedstawić różne reakcje na słowa i zachowanie Karusi.

U: Każda grupa opisuje reakcję ludu, starca i narratora oraz wyszukuje w tekście utworu odpowiednie cytaty.

Proponowane odpowiedzi:

Wiejska gromada:

- „Jasiu być musi przy swej Karusi,

On ją kochał za żywota”;

- nie potępia dziewczyny;

- wierzy, że Karusi towarzyszy duch zmarłego ukochanego;

- odczuwa zaniepokojenie i ciekawość.

Starzec:

- „Ufajcie memu oku i szkiełku,

Nic tu nie widzę dokoła”;

- „Dziewczyna duby smalone bredzi”;

- nie wierzy Karusi, nie chce jej słuchać;

- uważa, że Karusia jest obłąkana, a lud reaguje emocjonalnie;

- poznaje rzeczywistość w sposób naukowy.

Narrator:

- „I ja to słyszę, i ja tak wierzę”;

- „Miej serce i patrzaj w serce”;

- „Dziewczyna czuje”;

- „Czucie i wiara silniej mówią do mnie

Niż mędrca szkiełko i oko”;

- staje po stronie Karusi i ludu;

- wierzy w rzeczywistość pozazmysłową.

N: Podsumuj zadanie, wykorzystując ćwiczenie nr 2 zamieszczone na platformie <https://zpe.gov.pl/a/sprawdz-sie/D1DorVS1n> (dostęp 2.11.2021) oraz ćwiczenia nr 8 i 9 <https://zpe.gov.pl/a/sprawdz-sie/D1DorVS1n> (dostęp 2.11.2021).

U: wykonują ćwiczenia i potem sprawdzają swoje odpowiedzi. W razie błędów zgłaszają swoje wątpliwości nauczycielowi.

Część 7) N: zapytaj uczniów, jakie cechy ballady jako gatunku zauważyli. Potem omów cechy ballady, których uczniowie nie dostrzegli. Wykorzystaj ćwiczenie nr 3 na platformie <https://zpe.gov.pl/a/sprawdz-sie/D1DorVS1n> (dostęp 2.11.2021).

EWALUACJA ZAJĘĆ:

N: Utrwalenie i sprawdzenie wiedzy z wykorzystaniem aplikacji *wordwall*. Wyślij uczniom linka do ćwiczenia <https://wordwall.net/pl/resource/7090009/polski/ballada-romantyczna> (dostęp 2.11.2021).

Zaproponuj, aby uczniowie sami sprawdzili, ile zapamiętali z lekcji.

NETOGRAFIA:

- <https://zpe.gov.pl/a/wprowadzenie/DAPTOprbi> (DOSTĘP 2.11.2021)
- <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/ballady-i-romanse-witez.html#m1189067678140> (dostęp 2.11.2021)
- <https://www.youtube.com/watch?v=6SZX5TrxhgY> (dostęp 2.11.2021)
- <https://zpe.gov.pl/a/sprawdz-sie/D1DorVS1n> (dostęp 2.11.2021)
- <https://wordwall.net/pl/resource/7090009/polski/ballada-romantyczna> (dostęp 2.11.2021)

BIBLIOGRAFIA:

Witkowska A., *Literatura romantyzmu*, Warszawa, Wyd. Naukowe PWN, wyd.4/ 2003